

עטרת שלום

עלון שבועי שיע"י מוסדות קאמרגא בארה"ק – בנושאים כ"ק מרן אדמו"ר שליט"א
רח' ארזי הבירה 48 ירושלים

פרשת ראה

בס"ד, עט"ק פרשת ראה
כ"ח אב תשפ"א – שנה י"ב גליון תקע"א

זמני הדלקת הנרות ומוצ"ש

הרה"ג מוצ"ש	ר"ת	ירושלים	בני ברק	ניו יורק	מונטריאל
8:48	8:10	6:56	7:11	7:46	7:57
9:15	9:03	8:43	9:13	9:25	

מפרטים החדש. מולד אילול: יום ראשון טעה 10:43 חלקים

נא לשמור על קדושת הגליון

עטרת ראשנו

דברי תורה מכ"ק מרן אדמו"ר שליט"א

ראה אנכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה.

את הברכה אשר תשמעו אל מצות הוי"ה אלהיכם אשר אנכי מצוה אתכם היום (יא כו-כו).

כסאו שלם, עד שימחה שמו של עמלק כולו, וכשימחה שמו יהיה השם שלם והכסא שלם. היינו שרצה עמלק להפריד בין י"ה שהוא בחינת מחשבה לוי"ה בחינת דיבור ומעשה, ועי"ז לא יהיה התיקון להכסא שהוא המלכות כידוע (תיק"ז ק:).

וזה אמרו 'ראה' שהיא הדרגה העליונה בחינת מחשבה כנ"ל, היינו דכאן מדבר מקיום המצוות, ולזה אמרה תורה שיראה לקיים את המצוות גם במחשבה ושכל, ועי"ז ימשיך הדרגה השניה אשר תשמעו אור האוזן, ועי"ז יהיה י"ה בשלימות, ואז אל מצות הוי"ה אלהיך יהיה שם הוי"ה בשלימות ע"י קיום המצוות במחשבה דיבור ומעשה, וגם הכסא כנ"ל 'אנכי' בחינת השכינה יהיה מתוקן, ועי"ז יהיה ברכה השפעות טובות.

אבל זהקללה אם לא תשמעו אל מצות הוי"ה היינו אם תקיימו את המצוות בלי מחשבה והבנה ושכל, ולא תמשיך אור האוזן, אז ח"ו תמשיך עליך קללה, וזהו 'זהקללה' נוסריקון ו"ה קללה היינו שעשה את המצוות שהוא ו"ה בלי מחשבה שהוא בחינת י"ה, ואז ח"ו תמשיך עליך קללה. אבל כשתקיים את התרי"ג מצוות בשלימות במחשבה דיבור ומעשה, תמשיך עליך כל הברכות וכל השפעות טובות אמן.

רעוא דרעיון תש"ע לפ"ק

מהם שם מ"ה החדש שתיקן השבעה מלבין (שער התיקון פ"א) ע"ש.

מזה רואים ששמיעה לבד אינו מספיק רק צריך ג"כ בחינת ראייה שהוא בחכמה, כמ"ש 'ומותו ולא בחכמה' (איוב ד כא), וכמו שאמרו בגמ' (קידושין כב:) און ששמעה קולי על הר סיני וכו'. שאון לבד אינו מספיק רק צריך ג"כ בחינת חכמה שהיא חכמת התורה, ואז יהיה י"ה בשלימות.

וזה ידוע מה שמבואר בזוהר הקדוש (ח"ג פג. שער הגלגולים הקדמה מז) שכל אדם מישראל צריך לקיים את כל התרי"ג מצות התורה, במחשבה דיבור ומעשה, כמ"ש בפ"ך ובלבבך לעשותו (דברים ל יד), כדי להשלים לבושי נפשו ולתקנם שלא יהא לבושא דחסרא, ואז המצוות הם בשלימות, כי אם ח"ו יחסר אחד משלשה בחינות האלו, יצטרך לבא בגלגולים רבים עד שיקיים כל תרי"ג מצות התורה בשלימות. ולזה אנו אומרים לפני כל מצוה לשם יחוד וכו' כדי שיהיה המצוה שלימה גם במחשבה, ולא יעשנה כמצוות אנשים מלמדה (ישעיה כג יג) בלי מחשבה והבנה, כי אז יחסר לו משלימות התיקון שהוא ע"י מחשבה כנ"ל, כי הרי כל המצוות בא כדי לתקן כל השבירה.

והנה זה רצה עמלק למנוע, כמ"ש 'כי יד על כס י'ה מלחמה להוי"ה בעמלק' (שמות יז), ופירש שם רש"י שאין שמו שלם, ואין

צריך להבין מה שייך כאן לומר לשון 'ראיה' שיותר היה ראוי לומר לשון שמיעה לשמיעת הברכה והקללה. ועוד לשון 'אנכי' ברישא וכסיפא צריך הבנה מה ענין תואר זה לכאן. ועוד אמרו 'אשר תשמעו' שמיעה על קיום המצוות.

והנראה לומר דהנה כתוב כאן שני דרגות, שמתחלה כתוב ראייה ואח"כ אנכי ואח"כ דרגת שמיעה, וכן כתוב בפרשת קבלת התורה שני המדרגות הללו ראייה ושמיעה, כמ"ש שם (יט ט) 'בעבור ישמע העם בדברי עמך', ואח"כ עשרת הדיבות 'אנכי' וגו', ואח"כ כתוב (כ טו) 'וכל העם ראים את הקולת' הרי כתוב ג"כ שני המדרגות הללו ראייה ושמיעה בענין קיום המצוות שבתורה.

והענין שזה ידוע ממרן האריז"ל (עץ חיים שער אח"פ פ"א), שיש ד' בחינות ראייה שמיעה ריחא דבור, והם בחינת ד' אותיות משם הוי"ה. ושראייה ושמיעה הם בחינת אותיות י"ה. ועוד מבואר שם (שער דרושי הנקודות פ"ב) הטעם למה הז' מלכים תתאין מתו, לפי שכליהם נעשו מהסתכלות עין בחוטם פה לבד, ונחסר להם אור האזן העליונה עי"ש.

והתיקון הוא ע"י המשכת אור האוזן להם (ע"ה שער דרושי נקודות פ"ו), והוא ע"י זיווג עליון דחו"ב ע"ב דע"ב, וע"ב דס"ג הפנימים דא"ק, שהוא בחינת ראייה, שיצא

עטרת פז

אמרות טהרות מרבתינו זי"ע

ראח אגכי נתן לפניכם היום ברכה וקללה (יא טו).

אפשר לומר בדרך רמו שאיתא בחכמו"ל (סנהדרין צה). במעשה ברבי הושע בן לוי שפגש במלך המשיח, ושאל אותו אימתי יבוא מר, אמר לו היום, וכאשר הלך היום ולא בא, שאל את אליהו למה לא בא היום המשיח, וענה שהכוונה לפסוק 'היום אם בקולו תשמעו' (תהלים צה ז), שאם יעשו תשובה או יבוא מלך המשיח הקדוש ביחד עם אליהו הנביא אכיה"ר. וזה מה שפירש האור החיים הקדוש בפרשת ואתחנן על הפסוק 'ידעת היום והשבות אל לבבך' (ד לט) שהמשנה בפרקי אבות (פ"ב מ"י) אומר, ושוב יום אחד לפני מיתתך. וכאשר האדם איננו יודע מתי הוא הולך לעולם האמת, או צריך לעשות תשובה בכל יום, כי אינו יודע אם יהיה עד למחר, וזה 'ידעת היום' שאתה יודע שיש לך רק 'היום', ממילא תעשה תשובה ואז 'השבות אל לבבך' תמיד עד כאן לשונו הורב. וזה אפשר לרמוז 'ראח אגכי נתן לפניכם היום' היינו ע"י שאתה תחשוב שיש לך רק 'היום' ולא יותר אז הוא 'ברכה', ואם לאו אז הוא 'קללה' הו"ש. ירחם השם יתברך שיהיה לנו לברכה ולישועה ולרחמים אכיה"ר.

מעשה שלום מרבינו שלום מקאמרנא

פי יקום בקרבך נביא או חלם חלום ונתן אליך אות או מופת. לא תשמע אל דברי הנביא ההוא וגו' (יג ב-ד).

מדיני המצוה [שלא לשמוע אל נביא שקר] לא [יעריך] [יאריך] עמו [ב] דברים, לא ישאל אות ומופת, ואם יתן אות או מופת, אות זה מן הטומאה הוא, 'ממא ממא יקרא' (ויקרא יג מה) שקר הוא. כי באמת בניקל [הוא] לעשות מופתים מן הטומאה, וכל המופתים שעשה הקב"ה לישראל היה לטובת ישראל, להוציאם ממצרים וליתן להם לחם ומים ובשר, ולא קיבלו דת התורה עד שראו בעיניהם, שנאמר (דברים ה ד) 'פנים בפנים דבר ה' עמכם'... משורשי המצוה אין צריך ליכתוב, כי דבר זה ממעה רוב העולם אחר ההבל וריק וצוואה רותחת ורת שקר וכזב.

אוצר החיים' דברים ה' פ. מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

פי פתח תפתח את ידך לו והעבט תעביטנו די מחסדו אשר יחסר לו (טו ח).

ר"ל כי פתח תפתח את כוחך לו להקב"ה לתורה ועבודה, ואם אין לו כח התורה ולא פירוש המילות לתפלה, או והעבט תעביטנו שתלוה כח התורה והתפלה ע"י שתמצא תלמידי חכמים אמיתיים צדיקים, שעל ידי זה תלוה לך התלמיד חכם, כמו במה שהוא עובד לשם יחוד קב"ה ושכינתיה בשם כל ישראל, שהוא יתקן החסרון של הפגמים שפגמת למעלה בתורה ומצוות, והוא שהוא יתקן לך די מחסרה אשר יחסר לך.

ב' בית' ה' ב: מרבינו אליעזר צבי מקאמרנא

עטרת חכמים

עיונים וביאורים מרבתינו זי"ע

לא תאבה לו ולא תשמע אליו ולא תחוס עינך עליו ולא תחמל ולא תכסה עליו (יג ט). נמצא להסיר עצמו מן המסית נחש צריך קדושת חמשה דברים. קדושת ברית, וקדושת מחשבות בראש, וידים, ורגלים בכלי מעשה, ולב מהור, ואז נמשך עליו ע"ב דיודן בחכמה יבנה בית, דהיינו בע"ב הנ"ל, ובחמשה לאוין אלו מסיר ממנו הרע של כל חמשה אברים הנ"ל. במצות לא תאבה, לא תתאוה אליו לתאות שלו, ועיקר התלהמות היצר הוא באבר הזה וצריך שמירה יתירה, כי החטא הראשון של המסית היה בזה כנודע, ובא נחש על חוה ומנע הברכות ופגם בברית.

ובקיום מצות לא תאבה, מקדש הברית אות ב"ת שחקוק מצוה זאת, ושורש בית הוא ברוך והמלך שלמה ברוך (מ"א ב טא), ובקיום קדושת הברית מתקיימין כל הברכות, כמו יעקב הנטיל ברכאן מדייליה מהאי חיויא, וביטל כל הקללות של אדם שקיבל על ידי המסית עיין זוהר (ח"א רכז): היטב, ובשמירות הברית ובקיום מצות לא תאבה נמשך אות בית ברית קודש עם כל הברכות לחיים אמון.

ובקדושת המוחין נמשך אור של כ"ף פשוטה לימסור נפשו להוי"ה כר' עקיבא, ולידחות הרע בלי שום חמלה, ועל זה נהרג רבי עקיבא במיתה משונה וצער, וגרם יחוד כ"ף פשוטה, וביטל והרס את כח המסית לגמרי, ויצאה נשמתו באחד, הוי"ה אחד ושמו אחד.

ובקיום מצות לא תעשה ולא תחמול, שלא יכריע המסית לזכות (סנהדרין כט), מקדש הידים והגוף שכן כח הידים שם הוא הכרעה לימין ולשמאל, ותמיד ידחה את המסית מן הימין, והקב"ה עומד לימין אביון (תהלים קט לא) וידחה את הרע גמור מן הזכות, וידחה אותו לשמאל לצד חוב שלא יבטל אותו מן המצות והתורה, והוא ערום ביראה (ברכות יז).

וסוד מצות ולא תכסה, ללמוד חוב על המסית, נתקדשו הרגלים על שחל ופתן תדרך (תהלים צא יג), ומכניע הרצים דסמ"א הרצים לזכות חוב, ועל ידי ריצת רגלים לקדושה משבר רגלי וריצת הרע, ומכריע לחוב למקומם שלא יהיה להם חלק בעם הקודש בני ישראל.

ובקיום מצות לא תשמע אליו, לשנוא ולמאס את הרע מן הלב וללחום מלחמת השם עם הרע ושמיעה תליא בלב כמבואר בזהר (תקנ"ז צב), ממשך על עצמו לב מהור ונקי ממדות רעות, ומהפך את מלאך הרע לטוב לינקום ולנטור ברע גמור כעשן תכלה, וכל זה ישיג לב מהור, ועל זה מורה ר' ש' בסוד ר'איה ש'מיעה, ונתת לעבדך לב שומע (מ"א ג ט), וכן ולבי ראה הרבה (קהלת א טו) הרי שמיעה וראיה תליא בלב.

ובמה שלא ישמע אל הרע ויתהפך לטוב, מאיר עליו אות רי"ש' ל'רש' בין הצדיקים ירושת עולם הבא כנודע. (ובעובר) [ובעברו] על לאו זה, נמשך לו רע לב ונעשה כולו רע גמור, ובקיומו יהיה לב רע וטוב לו בזה ובבא.

ובקיום מצות שלא יציל המסית מן המות, מתקדש הראש והמוחין, ידוע ממרן אלפי הבעש"ט שכל מחשבה זרה צריך להעלות, והדוחה מחשבה הורג נפש, אבל מחשבה של הסתה הבא להורג השכם להורגו (סנהדרין עב) ותדחה אותו מכל וכל, ובקדושת המחשבות של הסתה יתקדש הראש והמוחין.

אוצר החיים' דברים ה' פ. מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

עטרת רז

רזי תורה מרבתינו זי"ע

שְׁלוֹשׁ פְּעָמִים בְּשָׁנָה יִרְאֶה כָּל זְכוּרָךְ אֶת פְּנֵי הוִי"ה אֱלֹהֶיךָ וגו' (טז טז).

ולקבל השפע מאור פני מלך אף הכרחי, והוא ע"י מצות ראייה וחילוק מעשר וצדקה וחסד שעושין ישראל בזמנים הללו, וכן בכל השנה ע"י חסדים וצדקות שישראל עושין, לא יתערב רז בשמחתם בשמיני עצרת בסוד רי"ש ח"ת מ'ם, שהמלוי עולה 'עצרת' שעוצרת השפעה לעצמה לבניה, לכל יגע בהם זר, ועולה ארבעה עשר פעם חסד, והבן.

אוצר החיים' ויקרא רס. מרבינו יצחק אייזיק מקאמרנא

מיון נוקבין של הכלי, ששם מאיר נקודה העיקרית השפע הואת אינו אלא לחיות העולמות וגם האומות מקבלין משם, אבל אין זה כוונת הבריאה, כי אם להתנהג כפי מעשה בני אדם שיוסיפו שפע ואור אף בהשפעות מוון הכרחי ההולך לחיות העולמות, ומי יאמר וזכית את לבי שיהיה ניוון בורעו, וצריכים הכל לחסד הבורא.

ובדי שלא יהנו משם האומות, נתן הקב"ה לישראל שלשה רגלים שיעלו לראות פני ה' אלהיך,

יש שני מיני השפעות שהקב"ה מנהיג העולם, יש שפע שהקב"ה נותן לחיות העולמות הכרחי, והוא על ידי כלי ואת ש' [שעולה] צי"ר, בסוד שטר שי"ן ט"ר, עיין בלקומים מרב האי גאון על שם בט"ר צת"ג ובפירוש ממרן נר ישראל [מקאזנין] בסוד ט"ר מ'ללי ריצון, כי השי"ן מושך מללים ההולכים מדרך ריצון, כי מל לא נעצר, וכל האומות מקבלין שפע משם מנקודה העיקרית, שאינו מסתלק שלא יתהרס העולם, וכן השפע ההולך ע"י העלאת

חודש אלול

רמזי אלול

אלול ר"ת ל'פנך א'דני ויכברו ל'שמך (תהלים פ"ט).
אלול ר"ת ל'בבי ו'חלקי א'להים ל'עולם (תהלים ע"ב)
נ"ב מאאמור ו'זה"ה.

אור עינים ח"ב ערך אלול

לקבל שבים

עיינ בכונת אלול (משנת חסידים אלול א, ד) סוד ימין פשוטה לקבל שביים, שהוא [עולה] ל"ב פעמים ל"ב במספר השנה, (ל"ב טהור) במספר אתרו"ג ערב"ה לול"ב הד"ס. וסוד יוד מס יוד גון, דכל קו ימין של אמא לקבל שבים, כמעט אשכון את דכ"א אלף כ"ד, ימין פשוטה לקבל שבים, הו"ה בניקוד סגול צירי, עיי"ש.

זהר חי ח"א פה:

בימים אלו נפתחים י"ג מקורות של י"ג תקונים איתא בוהר (תרומה קעו): 'בזמנא דמטי תשרי ירחא שביעאה, מבואר כי באלול בארבעים ימי רצון דמשה שהזכיר י"ג מדות מן אל ועד ונקה בימים אלו, לכך בימים אלו נפתחים י"ג מקורות של י"ג תקונים דדיקנא דעתיקא דאריך, והם מתגלים ומאירים למטה במקום או"א במקום היקף המוחין שלהם, כי מחוץ לאו"א בוקעין המוחין ומאירין לחוץ ושם מתגלים אלו י"ג ת"ד בראש והארות הדיקנא, משתכחי אלין תליסר בעלמא עלאה בינה, ובה נכלל אבא עלאה דהוא סתים וטמיר וגניו בו, ומתפתחי תליסר תרעי דרחמי' מקורית ושרשי כל טוב, (בההוא זמנא ישעיה נה ו) דרשו יהו"ה בהמצאו כתיב'.

זהר חי ח"ד קט:

י"ג מדות מדעת עליון

וביארנו על חמשה עשר פסוקים, דכתיבין 'לא' באלף וקריין 'לו' בוא"ו, ומבואר בוהר (ח"ב זו: על הפסוק 'לא יעדה'), ד'לא' באלף קאי על דעת הנעלם, ו'לו' בואו על דעת המתפשט, כי צריך להמשיך התפשטות הדעת במדות טובות, עד שידע וירגיש בכל איבריו נועם זיו הדרת גדולת אורו יתברך ופחדו והדרו, ובהרחבת הדעת והשמחה,

ואח"כ חוזר תיכף לביטול אין בפני כל בריה נבזה ונמאס.

וכתיב תמיד 'לא' באלף, עדיין לא השגת כלום, ונפשו נמוכה ושפלה אין ממש. ואם תאמר, כיון שתכלית השגה שלא נדע, למה אייגע נפשי להשיג וללמוד ולעייין בדברי הוהר ומרן האר"י, ולזה 'לו' בואו קרי, שצריך שיהיה נפשו שבעה מאורו יתברך, ולשמוח בחלקו בפנים מאירות, וללמוד ברזין דאורייתא בלב רחב ושמת, בשמחה ובטוב לבב מרוב כל בדביקות נפלא, להיות תמיד בבחינות 'לו' ובבחינות 'לא' עוצם הדעת. והוה ר"ח 'אלול' (אותיות לא לו), שנפתחו מקורית שלש עשרה מדות, משורש דעת עליון הנעלם.

נתיב מצותך שביל היחוד ב

הצלחת ישראל

ק' ימים בשנה, יש מאה ימים בשנה שבהם עיקר הצלחת ישראל, דהיינו חמישים ימים מפסח עד עצרת, וחמישים ימים מר"ח אלול עד הושענא רבא, שבימים אלו הנשמות פורחות סביב לגן עדן, וכן המה מרמזו ואת בפסוק ודרור ק"ן לה, ק' רבא, אשר שתה אפרוחיה. (ר"י בשם מג"ע אופן ק"ז).

אור עינים ח"ב ערך ק'

תיקון היסוד

וידע אונן כי לא לו יהיה הורע (בראשית לה ט), כי הורע יהיה מדעת עליון ל"א ל"ה, כי אל דעות ולא לו נתכנו עלילות, סוד לו לא, הוא אלול, תיקון של הורע, ל"א ל"ו יהיה הורע, והבן מאור.

אוצר החיים מצוה קנט, ויקרא צא.

מידת יוסף

אלו"ל ר"ת וישאלו איש לרעהו ל'שלום (שמות יח ז) פירש רש"י ז"ל מי נקרא אי"ש משה שהוא תורה שבכתב. לרעהו יתר"ו שהוא תורה שבעל פה שמבניו יושבים בלשכת הגזית הסנהדרין (סנהדרין קו.). לשלום תורה שבעל פה מסתיימת בשלום, וזה נקוד על לול"א אתון אלול, כי רבי עקיבא סוד תורה שבעל פה היה דורש על הקוצים של האותיות והתגין תלי תלים של הלכות (מנחות כט:), וזה

החודש אלול חודש הששי שהיא מרת יוסף, ואצל יוסף מצאנו במדרש (פתיחתא אסת"ר י) שתפס החסידות, וזה לדוד שמרה נפשי כי חסיד אני (תהלים פ"ב).

בית יעקב ברכות

תשובת יחיד

עה"פ (ישעיה נה ו) דרשו ה' בהמצאו, דקאי על ימי רצון ורחמים, ומקשה הגמ' הלא הקב"ה תמיד מצוי אלא כאן לרבים וכאן ליחיד. דבכל השנה הקב"ה מקבל תשובת רבים ותשובת יחיד גם כן, אבל בימים אלו הוא נקל לקבלת התשובה, וזה דאמר השל"ה הקדוש שלכן החודש הנבחר לתשובה הוא אלול מפני שהוא החדש הי"ב והאחרון מהשנה.

ואמרתו בס"ד לפרש הכתוב (תהלים לד ז) 'זה עני קרא וה' שמע ומכל צרותיו הושיעני, מרמז הכתוב ז"ה מספר י"ב, היינו מרמזו על חדש אלול, חדש י"ב, 'עני קרא וה' שמע, היינו בהחדש הי"ב חדש האחרון מהשנה שאו אפילו 'עני' אפילו יחיד שהיה עד עתה עני' בדע"ת, אם עושה תשובה וקורא להשם יתברך, אז 'ה' שמע' שהקב"ה מקבל התשובה, כי אז 'מינו פשוטה לקבל שבים', 'ומכל צרותיו' היינו מן העבירות שהם צרות, 'הושיעני' נעשה ישועה, מעבירות נעשו זכויות.

בית יעקב ר"ה

אור התשובה

ויש לומר אלול ר"ת וישאלו איש לרעהו ל'שלום (שמות יח ז) ומסיים הכתוב 'ויבאו האוהלה'.

וזה הקב"ה נקרא אי"ש כדכתיב (שמות טו ג) ה' איש מלחמה וכו', וזה באלול וישאלו איש לרעהו ל'שלום, הכלל ישראל קראם הקב"ה אח"י ורע"י (תהלים קכ ח) ונעשה כביכול שלום עם ישראל על ידי התשובה, ויבאו האוהלה לשון בהילו נרו (איוב כט ג) לשון אור, כי באלול על ידי אור התשובה שקרמה לעולם (בר"א ד) נעשה מזה זכויות אורות שנבראים על ידי המצות והזכויות.

בית יעקב יומא

עטרת תפארת

עובדות וסיפורים מרבותינו ז"ע

ראַה אַנכי נחן לַפְּנֵיכֶם הַיּוֹם בְּרַכָּה וּקְלָלָה (יא כו) אָבִיו מִיָּד פִּי אֵין פְּנֵי פְתֻמוֹל שְׁלוֹם. תְּחִלָּה לֹא רָצָה הַנַּעַר לְגִלוֹת אֶת-הַסֵּבֶה, אוֹלָם לְאַחַר מִפְּנֵי הַסֵּבִיר מֵהִיכָן מְקוֹר עֲצָבוֹתָיו. נִדְּחָם הָאֵב לְשִׁמְעֵי הַדְּבָרִים, וְהַחֵל לְהוֹכִיחַ אֶת-בְּנֵי עַל אֲשֶׁר הִלְךְ אֶל-מַעֲנֵנִים וְאֶל-קִסְמִים וְדָבַר עַל-לְבוֹ פִּי כֹל דְּבָרֵיהֶם הֶבֶל וְרַעוּת-רוּחַ, אוֹלָם הַנַּעַר הִזָּה עָדֵינוּ שְׂרִי בְּפִסַּח וְהָאֵב לֹא יַדַּע אֶת-נַפְשׁוֹ.

בְּאַחַד הַיָּמִים, הִגִּיעַ אֲחִיו הַגְּדוֹל שֶׁל הַנַּעַר שֶׁהִתְגֹּוֹרַר בְּעִיר מִיקוֹלֵב, וְכִשְׁשָׁמַע אֶת דְּבַר הַמֶּאֲרָע, יָעַץ לְאָבִיו לְנַסֵּעַ אֶל-רַבִּים רַבֵּינוּ

הַחֲסִיד רַבִּי צְבִי גְרוֹזְלִיךְ סִפֵּר פַּעַם, פִּי בְּנַעֲרוֹתָיו הַתְּגֹוֹרַר בְּסֻמוֹךְ לְבֵית אָבִיו נְכָרִי אֶחָד, שֶׁהָיָה מְמַחָה בְּחֻמַּת הַיָּד וְרַבִּים הָיוּ מֵגִיעִים אֵלָיו כְּדִי שְׂיִנְבֵּא אֶת-עֲתִידָם, וְלֹא פַעַם קָלַע אֶל-הַמִּשְׁרָה בְּנְבוּאוֹתָיו. תְּקוּפָה קֶצֶה לְאַחַר שֶׁנִּכְנַס לְמִצְוֹת, עָבַר פַּעַם הַנַּעַר צְבִי לִיד בֵּיתוֹ שֶׁל הַקּוֹסֵם הַלֵּז, וְכִשְׁהִלָּה הַבֵּית בְּכַף-יָדוֹ אָמַר לוֹ שְׂנַפֵּר פִּי זֶה עֲתָה נִכְנַס לְמִצְוֹת וְהַחֵל לְהִנִּיחַ תְּפִלּוֹן, אוֹלָם נִבֵּא לוֹ נְבוּאָה קוֹדֶרֶת פִּי יָמוֹת בְּעוֹד שְׁלֹשָׁה חֳדָשִׁים. בְּהִלָּה אֶחָזָה אֶת-הַנַּעַר, וְכִשְׁשָׁב לְבֵיתוֹ רָאָה

עטרת החסידות

מספרי רבותינו הקדושים ז"ע

את הברכה אשר תשמעו אל מצות הוי"ה אלהיכם

אשר אנכי מצוה אתכם היום (דברים יא כז)

מאה ברכות כנגד כ"ב אותיות

[זה לשון המהרח"ו בריש שער רה"ק] אמר לי [מור"ל], כי המאה ברכות שאדם מברך בכל יום, הם נשרשים ונרמזים בכ"ב אותיות בסוד ב"ך יברך ישראל (בראשית מח כ), כי כל ברכה לפי שורשו תלויה באיזה אות השייך לה מן כ"ב אותיות, כי כ"ב אותיות אלפא ביתא הם תלויות במאה ברכות שהאדם מברך בכל יום, כגון בונה ירושלים תלוי באות ב', צמיחות קרן ישועה תלוי באות צ', רפואה תלוי בראשית חכמה, וכיוצא בשאר ברכות הנהנין, וכאשר אין האדם מברך כלל איזה ברכה או לא התפלל, תחסר ממנו אותה האות שאותה ברכה תלויה בה.

ואם בירך אותה אלא שטעה בה, כגון שלא אמר 'וכסא דוד עבדך מהרה לתוכה תכין' בבונה ירושלים, אז תהיה אותה מצויה ורשום על המצא, אבל תחסר ממנו מעט כמו מן הברכה מעט, ויהיה רשום ב' בחסרון וכיוצא בשאר הברכות, אם בירך ברכת המזון בקיצור, וחסר ממנה מעיקר הברכה איזה דברים, אע"פ שיצא מן התורה, אעפ"כ כיון שחסר מעט ממטבע שטבעו חכמים, יחסר מעט מן האות הרשום במצא, על כן יזהר האדם שלא יחסר בתפלתו אות אחת מהסדר המקובל, וכן בברכותיו לא יחסר כל בה.

'זהר חי' ח"ג דף צב.

חומר חטא המברך ברכה לבטלה

אסרו חכמים לומר ברכה אפילו בדרך שבח והילול, כי השם והברכה צריך להיות על איזה דבר, כי ברכתא לא אשתכח על אתר ריקנא, וזה איסור דרבנן, כי מן התורה כמו שמותר לומר כמה שמות דרך שבח והילול, אפילו כל היום לא יחשו המזכירים את ה', לשבח ולהלל בכמה בקשות ותחנונים, כך היה מותר מן התורה לומר ברכות כל היום בדרך שבח והילול לברכו כל היום.

ואסרו זה חכמים, שהברכה לא יהיה אלא על דבר שיחול עליו הברכה, וכיון שאסרו חכמים הרי זה המזכיר השם באיסור 'לא תסור', ועובר על 'לא תשא' מן התורה, שהרי הזכיר שם שמים באיסור, והוא ודאי לבטלה, לכך פסק הרמב"ם שעובר מן התורה על לא תשא.

'זהר חי' ח"ג דף קו.

ע"י כוונה בברכת הנהנין

זוכה לדביקות בהשי"ת

ואל השגה ודביקות והתקשרות, מועיל מאד לכיון בברכת הנהנין, כי הם חומריים, והאדם כשאוכלם נתגשם, ומתגרין בו הקליפות להפרידו ולהפילו, על כן יקדש עצמו הרבה לאכול ולשתות בכוונה, ויאמר בפה מלא לשיקבה"ו, וכאשר יברך עליהם ברכה בכוונה הלב, גורם לבטל כח הרע והגשמה, ומכל שכן כשידע מה אוכל ומה שותה כל מין ומין ביחודו. לחם ביחודו הידוע [מספר] מזלי"א, וכן כל פרי, אורז או זי"ן... ודוחן לידחות הרע להעלות הטוב.

וכן כששותה מים ראיתי למורי דודי שאמר

ע"י הברכות נמשך השפעות

עיין אחי בדברי מרן אלקי (פע"ח שער הברכות פ"א) בסוד הברכות, דע כי כל כוונתינו בברכות להשפיע שני מיני שפע, וכל ברכות המצות וברכת הנהנין הוא להשפיע שפע מלמעלה למטה, ותיכף בעלות ברכת האדם בכוונה למעלה למקום המלכות ירד השפע מעולם העליון למטה...

'אוצר החיים' ויקרא דף פ.

טעם שלא נכתב בברכות בתורה

אלא בגשמי ולא ברוחני

האל יתברך כשהוציאנו ממצרים, הורה לנו דרכי שעשוע תורתו ועבודתו שיעבוד עבודה הגונה הראויה לאל יתברך בתורה ובמצות ויחודים, אשר מאתו קצוב כל הקצבות, והוא יכול להוסיף אור ושפע עד אין סוף, וכשיתוסף אור ושפע ישתלשל השפע מדריגה אחר מדריגה עד שיתוסף כח גם בגשמיות העולם, ויהיה כח בשמש להוציא חטים ככליות, וכל הברכות מצויות בעולם הכל בתוספת כערך עבודתם במשקל אל דעות.

ובזה כשהבטיח לנו בתורתו על רוב הברכות הכל גשמיות יונתני גשמיכם ונתנה הארץ את יבולה' (ויקרא כו, ד), כי באמת כשנתרבה השפע בעולם הזה, ידע נאמנה שכבר נתרבה ונתוסף אור מעולם עד עולם אור רוחניות ויהיה גשמיכם ויבולה ופריה אור ושפע רוחניות בתכלית הזיכוך. אבל אם יתוב יעודים רוחניים אפשר שיעמדו כך, אבל לא יתפשט הברכה בעולם הגשמי, ולכן כתבה התורה יעודים גשמיים שיתוסף על ידי העבודה הראויה ממילא, ומסתמא כבר ניתוסף אור ושפע בכל העולמות, וכשיפשיט עצמו מחומר זה ימצא שכרו בכל העולם לערך מה שפעל גשמי נדבה ברכה ורצון אורות רוחניים.

'אוצר החיים' שמות דף קעד.

התחלת החסידות

והתחלת החסידות והיראה ברכת הנהנין, ובכל יום יברך מאה ברכות בכוונה וינצל מן מגפה ודבר ומכל דבר רע.

'אוצר החיים' דברים דף קפט.

מאה ברכות

על ידי מאה ברכות יתבררו הרבה נשמות... ונעשה 'כתנת אורי' על ידי מאה ברכות.

'היכל הברכה' בראשית דף פה:

ובכל יום על ידי מאה ברכות יוצאין נשמות מאור לברוך על ידי ב"ן יהו, ועל ידי עליות הברכות נתקיימו שני מקדשות מקדש ראשון ושני.

'היכל הברכה' דברים דף ג.

ובעת רצון יהפוך קללה למאה ברכות, כי לל"ה שם קדוש הידוע עולה אדני"י, ושם אדני"י מאה אדנים מאה ברכות, ויודיני, הרי 'קללה את הברכה' נכללת להמשיך מאה ברכות משם ס"ג ל"ז, אשר יסרתו אמו (משלי לא א) והבן.

'היכל הברכה' דברים דף עה.

בפה מלא לשיקבה"ו, ואמר שהוא מכוין להמשיך אור החסדים של היודין להמשיך לכל דרגין קדישין לכנסת ישראל, והיה מיוחד על כל דבר קטן וגדול.

וכן ראיתי בעיני לרבינו יעקב יצחק מלובלין שהיה מייחד על כל תנועה לעשות בתחתון ולרמוז בעליון עליונים ברזי דרזין. ועי"ז נמצא בשר גוף האדם הנידון משם זך ונקי מכל חומריות וקליפה, וכאשר יהיה חומר זך ורוחו נקי מכל חומריות וקליפה.

וכאשר יהיה חומר זך ורוחו נקי ממדות רעות גאון והשתררות וכעס וקנאה ושנאה, אזי ישרה עליו שכינתו יתברך, ויתגלה בו נשמתו להטעימו בעוה"ז מעין עוה"ב, מלא אור אלהי ושמחה ויאהב ישראל כבבת עין.

'זהר חי' ח"א דף ז.

כוונת הברכות

איתא ב'חסד לאברהם' עין הקורא נהר מ"ב, כי כל נמצא בעולם, מתהווה כל פרטיו עליו ועציו בכח אותיות, והכל נמצא ונתהווה על ידי ל"ב נתיבות החכמה, ועל ידי הבינה, ועל ידי תפארת ומלכות, בכח אין סוף, ואפילו עשב קטן, עליו ושרשו וקלחו וזרועו פרחו וציצו גודלו אורכו ורחבו ריבועו ועגולו, הכל תלוי ברמו עליון, כפי כח אחיזתו במלאכו, ומלאכו בשורשו, ושרשו בספירה, וספירה בא"ס.

והנהנה מן הנבראים בברכותיו בהיתר, גורם ממש סוד הקרבן, שמתהפך העשב ממטה למעלה, כי בריאותו היה מלמעלה למטה, אך בהנאת אדם עם הברכה הוא עולה ממטה למעלה למי"ן, וכשהאדם מברך הברכה ואוכל בקדושה ובכוונה, אכילה זאת עולה עד א"ס אלופו של עולם, אות אלף, כי הבריאה מלמעלה למטה היה בבית, ועליה ממטה למעלה בברכה ובכוונה עולה עד א"ס אלופו של עולם המחיה הכל, הנקשר בספירותיו לעבודת הצדיק הזה, והרשע הנהנה בלא ברכה מעל, שהיה הענין זה עשב ירק פרי וכיוצא, קדוש נאחז באלהות, וזה כרת אותו משורשו, ונגרן מפריד אלוף (משלי טז כח), ופוגם באות אלף אלופו של עולם המחיה הכל.

והענין, כשהאדם מברך גורם להמשיך ברכות ממקור עליון אל התי"ת ואל המלכות, וזה נהנה מן הברכה עליונה וגורע בריה מן הבריות ממה שהוא אוכל אותה, הן הצומח הן הדומם, ששמו של הקב"ה מתגדל בהתרבות הבריות, וכאשר יאכל אותם ויכלה אותם מגרע הכח ההוא מן העולם ומסלק חיות אלופו של עולם, ולזה צריך להמשיך ברכות קודם אכילתו, והוא מרבה שפע העליון בתוספות אור ממה שנברא, כי הבריאה היה בבית בחיות הכרחי בצמצום, ועל ידי הברכה נתוסף שפע מן אלופו של עולם, ותוספות של הקב"ה מרובה מן העיקר (ב"ר סא ד), והשר הממונה על מה שאכל נתמלא שפע כדי לגדל הבריה פעם שנית.

'אוצר החיים' דברים דף קפט: